

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
2020 YILI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
YERLEŞTİRME SONUÇLARI RAPORU

- **DOLULUK ORANLARINDA BÜYÜK BAŞARI**
- **BOŞ KONTENJANLAR HER YIL AZALIYOR**
- **YKS İLE HER YIL DOLULUK ORANLARI ARTIYOR**
- **ÜNİVERSİTELERDE DOLULUK ORANI %95'e YAKLAŞTI**
- **YKS ÜÇÜNCÜ YILINDA DA DOLULUK ORANLARINI ARTIRDI**

1. Sınava Başvuran Aday Sayıları ve Toplam Kontenjanlar

	2017	2018	2019	2020
Sınava Başvuran Aday Sayıları	2.265.844	2.381.412	2.528.031	2.436.958
Önlisans Programlarının Kontenjanları	436.904	354.859	376.940	380.172
Lisans Programlarının Kontenjanları	473.767	484.631	447.754	458.049
Toplam Kontenjan Sayısı	910.671	839.490	824.694	838.221

Bu yıl YKS'ye başvuran aday sayısı 2 milyon 500 bine yaklaştı. 14 yıl önce, 2006 yılında ÖSYS'ye başvuran aday sayısı **1.678.383** iken, 2017 yılında bu sayı **2.265.844**, YKS'nin uygulamaya girdiği 2018 yılında **2.381.412**, 2019 yılında **2.528.031**, 2020 yılında ise **2.436.958** olmuştur.

2006 yılı baz alınarak başvuran aday sayıları değerlendirildiğinde **2017 yılında %35, 2018 yılında %42, 2019 yılında %51, 2020 yılında ise %45** oranında aday sayılarında artış olmuştur.

2019 YKS'ye başvuran aday sayısı **2.528.031** iken bu yıl için başvuran aday sayısı **2.436.958** olmuştur. Geçen sene lise son sınıf düzeyinde YKS'ye başvuran aday sayısı **983.701** iken bu yıl **894.187**'dir.

Bununla birlikte, YKS'ye başvuran adaylar içinde daha önce bir programa yerleşmiş olan aday sayısı 2018 YKS'de **397.614** iken, 2019-YKS'de **374.795**'e, bu yıl ise **335.347**'ye gerilemiştir. Daha önce bir programa yerleşen ve öğrenciliği devam edenlerin tekrar sınava başvuru sayısında “artışım” değil “azalışım” gözlemlenmesi, 2018 yılında uygulamaya konulan YKS ile yerleşen öğrencilerin önceki yıla göre buldukları programlardaki memnuniyet oranında bir iyileşme gerçekleştiğini ve bunun bu yıl da devam ettiğini göstermektedir. Bu veriler önemlidir ve yeni YÖK'ün rasyonel kontenjan planlamasının başarısını göstermektedir.

Yeni YÖK'ün “yetki paylaşımı” politikası kapsamında yasal zemine kavuşan, üyeleri arasında kamu ve özel sektör temsilcilerinin de bulunduğu “Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu”nun ülkenin insan gücü ihtiyacına ilişkin yaptığı analizleri ve kontenjan planlamalarındaki görüşleri yanısıra yükseköğretim programlarındaki öğretim üyesi/elemanı sayıları ve doluluk oranları gibi parametrelerin, öğrencilerden gelen görüşlerin ve yükseköğretime geçiş dinamiklerinin de incelenmesi sonucunda **bu yıl yükseköğretim kurumlarına** (okul birincisi kontenjanı dahil) **“örgün öğretim programlarında 838.221 kontenjan” tahsis edilmiştir.**

2006 ile 2020 yılları kıyaslandığında yükseköğretime talep (başvuran sayısı) bağlamında 2020 yılı için artış **%45**, arz (kontenjan sayısı) bağlamındaki artış **%108** olmuştur. Bu da gösteriyor ki, ülkemizde yükseköğretime erişim artık bir sorun olmaktan çıkmış, yükseköğretime erişim tatminkâr bir düzeye ulaşılmıştır. Ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda ulaşılmak istenen insani, sosyal ve kültürel kalkınmışlık düzeyine erişmek ancak “nitelikli insan gücü ve nitelikli bilgi” ile mümkündür. Bu hedef istikametinde YÖK nitelikli ve kalite eksenli büyümeyi öncelikli kılmış ve kontenjan planlamalarında bu istikamette bir büyümeyi ilke edinmiştir.

Önlisans ve lisans programlarında toplam kontenjan, 2006 yılında 402.155 iken, 2017 yılında 910.671, 2018 yılında 839.490, 2019 yılında 824.694, 2020 yılında ise 838.221 olmuştur.

Sanayinin ihtiyaç duyduğu insan gücünün niteliğini arttırmak amacıyla MYO programları ile ilgili yapılan iyileştirmeler ve rasyonel planlamalar sonucunda çok olumlu sonuçlar üretmiştir. Ayrıca Organize Sanayi Bölgelerinde açılan MYO'lar da bu çalışmalara ivme kazandırmıştır. Öte yandan geleceğin meslekleri ile ilgili olarak İnsansız Hava Aracı ve Teknolojileri, Dijital Fabrika Teknolojileri, Engelliler için Destek Programı gibi yeni bazı önlisans programları da açılmış olup bu programlar bu yıl ilk kez öğrenci almaya başlayacaktır. **MYO'lardaki doluluk oranlarında yaşanan artış bu sene de güçlü bir şekilde devam etmiş, geçen sene 33.066 olan boş kontenjan sayısı, bu sene de azalışını sürdürerek 30.387 olmuştur.** Bu sevindirici bir gelişmedir.

Önlisans programlarına 2019 yılında **343.874** aday yerleşmişken, bu yıl önlisans programlarına yerleşen aday sayısı **349.785** olarak gerçekleşmiştir. Lisans programları için de aynı olumlu tablo söz konusudur. 2019 yılında lisans programlarına yerleşen aday sayısı **409.587** iken bu yıl yerleşen sayısı, **431.380** olmuştur.

2019 yılında örgün öğretim programlarına yerleşen toplam aday sayısı 753.461 iken bu yıl 781.165'e yükselmiştir. 2020 ÖSYS yerleşme sonuçlarında yerleşen aday sayılarında görülen artış, yapılan kontenjan planlamalarının doğruluğunu bir kez daha teyid etmektedir.

2018, 2019 ve 2020 yılları kıyaslandığında, **bu yıl hem lisans hem de önlisans programlarına yerleşen aday sayılarında çok açık bir artış gerçekleşmiştir.** Örgün programlarda **2019 yılı boş kontenjanı 71.233 iken 2020 yılı boş kontenjanı ise büyük oranda düşerek 57.056 olmuştur.** 2020 yılı kontenjanında bir önceki yıla göre artış olmasına rağmen doluluk oranlarındaki artışın sürmesi, YÖK'ün kontenjan planlamasının artık istikrar kazanan olumlu bir zeminde olduğunu göstermekte ve rasyonel kontenjan planlamasının en önemli göstergesi olmaktadır.

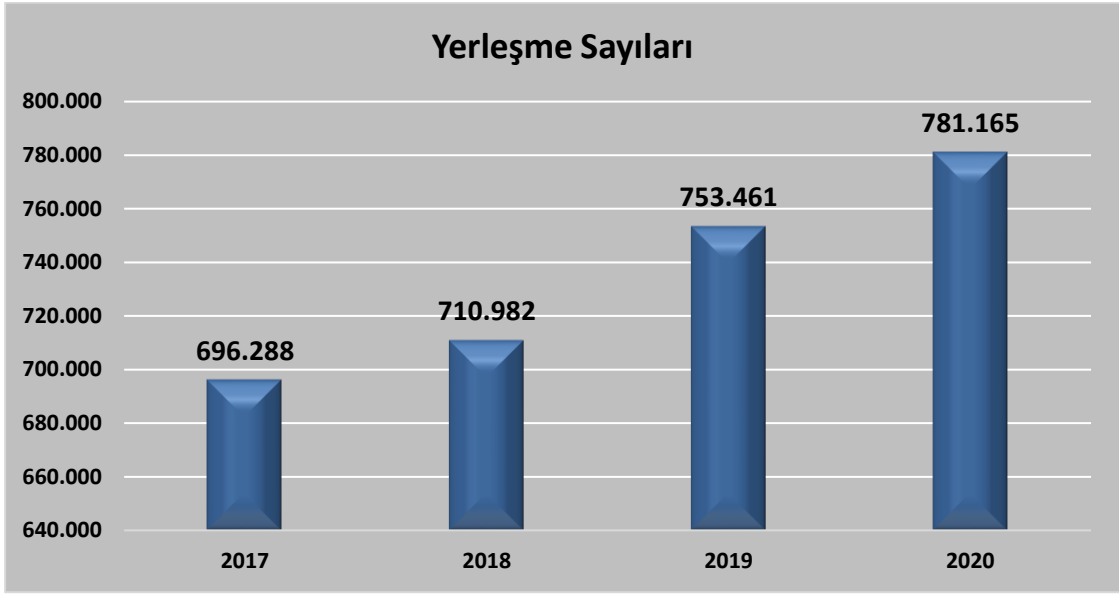
2. Tercih Yapan Aday Sayıları

	2019	2020
Tercih Yapma Hakkı Bulunan Aday Sayısı	1.761.394	1.745.642
Tercih Yapan Aday Sayısı	1.113.640	1.151.632

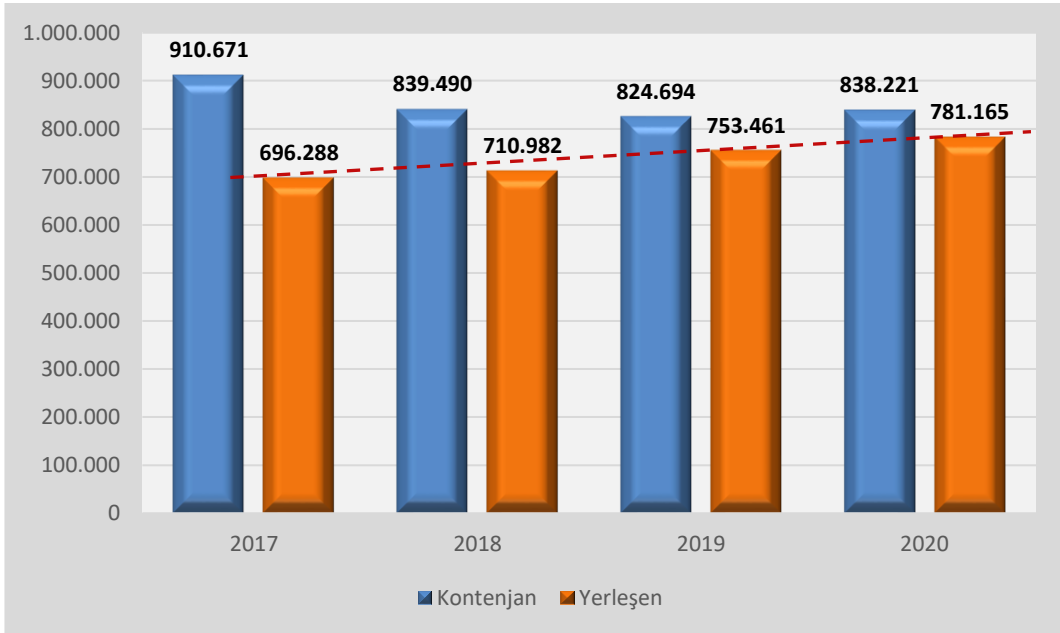
2019 yılında tercih yapma hakkı bulunan aday sayısı 1.761.394, 2020 yılında ise 1.745.642 olmuştur. Tercih yapan aday sayısı geçen sene **1.113.640** iken bu sene **1.151.632'dir.** Bu yıl tercih yapan **her 100 adayın 80'i üniversiteli** olmuştur. Gerek bu sonuç, gerekse tercih yapan aday sayısının geçen seneye göre yüksek olması olumlu bir gelişmedir.

3. Yükseköğretim Programlarına Yerleşme Sayıları ve Kontenjanlar

2017 yılında toplam yerleşen sayısı **696.288** iken, yerleşen sayısı YKS'nin **ilk senesi olan** 2018 yılında **710.982'ye, ikinci senesi** olan 2019 yılında **753.461'e, üçüncü senesi olan** 2020 yılında ise **781.165'e** yükselmiştir.

“Muhakeme ve analiz kabiliyetini” öne çıkaran yeni sistemle birlikte kontenjanlardaki artışın yanında doluluk oranlarında da gerçekleşen bu artış, rasyonel bir planlama ile birleştiğinde daha da anlam kazanmaktadır. Bu olumlu sonuç, ülkenin ihtiyaçları, istihdam imkanları, öğrenci temayülleri, yükseköğretimde niteliğin artırılması gibi çok sayıda parametre göz önünde bulundurularak yapılmış gerçekçi bir planlamanın sonucudur.

4. Yükseköğretim Programlarında Toplam Doluluk Oranı

	Toplam Kontenjan	Toplam Yerleşen	Boş Kalan Kontenjan	Doluluk Oranı
2017 (YGS-LYS Eski sistem)	910.671	696.288	214.383	%76,46
2018 (YKS)	839.490	710.982	128.508	%84,69
2019 (YKS)	824.694	753.461	71.233	%91,36
2020 (YKS)	838.221	781.165	57.056	%93,19

Yerleştirme sonuçlarına göre **2017** yılında boş kalan kontenjan sayısı **214.383** iken YKS sistemine geçildiği ilk sene olan **2018** yılında bu sayı büyük bir azalma göstererek **128.508** olmuş, YKS'nin ikinci defa uygulandığı **2019** yılında gerileyişini sürdürerek **71.233** olmuş; YKS'nin üçüncü defa uygulandığı **2020** yılında ise daha da gerileyerek **57.056** olmuştur. Program kontenjanlarında yapılan rasyonel planlamalar sonucunda **2017** yılında **%76,46** olan programlardaki doluluk oranı, **2018** yılında **%84,69**'a yükselmiş, **2019** yılında artışını sürdürerek **%91,36**'e, **2020** yılında daha da artarak **%93,19**'a yükselmiştir. Geçen seneye kıyasla boş kontenjanlarda **14.177**, YKS'nin ilk defa uygulandığı yıla göre ise **71.452** azalma sağlanmıştır.

Yapılacak "Ek Yerleştirme" ile yükseköğretimde 2020 yılı kontenjan doluluk oranının daha da artacağı düşünülmektedir. Geçen sene ikinci kez başarıyla uygulanan YKS'nin üçüncü yılında da olumlu sonuçlar verdiği görülmektedir. 2017 yılından bu yana doluluk oranları kıyaslandığında **doluluk oranının %95'e yaklaştığı ve boş kontenjanlarda ise önemli düzeyde bir azalma olduğu**, bu konuda ciddi bir iyileşme sağlandığı **gözlemlenmiştir**. Bu sonuç, **YÖK'ün kamuoyu önünde yeni sistemin doluluk oranlarına olumlu katkı sağlayacağı yönündeki bilimsel zemine dayalı açıklamalarını ve öngörülerini güçlü bir şekilde doğrulamıştır**.

5. Boş Kalan Kontenjan Sayıları

	Boş Kalan Kontenjanlar		
	Önlisans	Lisans	Toplam Boş Kalan Kontenjan
2017(YGS-LYS Eski Sistem)	163.562	50.821	214.383
2018-YKS	38.822	89.686	128.508
2019-YKS	33.066	38.167	71.233
2020-YKS	30.387	26.669	57.056

2018 yılında boş kalan **128.508** toplam kontenjanın **38.822**'si önlisans programlarında idi ve bu rakam **2019** yılında **33.066**'ya, bu yıl **30.387**'ye düşmüştür. **2018** yılındaki **89.686** olan lisans

programlarındaki boş kontenjan **2019** yılında **38.167**'ye, bu yıl ise **26.669**'a düşmüştür.

Önlisans programlarında azalma görüldüğü gibi lisans programlarında da **boş kalan kontenjanların sayısı geçen seneye göre 11.498 azalmıştır.**

2018 yılında toplam kontenjanın **%15,3**'ü, **2019** yılında **%8,6**'sı boş kalmış iken bu oran bu yıl **%6,8**'e düşmüştür.

Bu veri boş kontenjan konusunda çok ciddi bir iyileşmenin olduğunu, artık bu konunun sistemi zorlayan bir problem olmaktan çıktığını açıkça göstermektedir.

6. Üniversite Türüne Göre Toplam Kontenjan-Yerleşen-Boş Kontenjan

	2020				2019			
	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk (%)	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk (%)
Devlet Üniversiteleri	658.466	630.608	27.858	95,77	653.205	613.343	39.862	93,90
Vakıf Üniversiteleri	164.817	141.323	23.494	85,75	156.261	131.485	24.776	84,14
KKTC Üniversiteleri	13.848	8.636	5.212	62,36	14.017	8.039	5.978	57,35
Diğer Ülkelerdeki Üniversiteler	1.090	598	492	54,86	1.211	594	617	49,05
Toplam	838.221	781.165	57.056	93,19	824.694	753.461	71.233	91,36

Yukarıdaki tablo analiz edildiğinde açıkça görülen husus; 2020 senesinde, 2019 senesine göre devlet üniversitelerinde, vakıf üniversitelerinde, KKTC üniversitelerinde, hatta diğer ülkelerdeki programlarda bile, yani her kategoride dolulukların artmış olmasıdır. Bu başarı, kontenjanın azaltılmış olması ile de izah edilemez. Zira devlet ve vakıf üniversitelerinde kontenjanlar artmıştır. Bu başarının diğer bir sağlaması ise Devlet, Vakıf, KKTC tüm kategorilerde yerleşen sayısının da artmış olmasıdır. **Yani doluluklar artarken aynı zamanda yerleşme sayısında da artış görülmektedir.** Bu tablo, uzun yıllardır görülmeyen ve özlenen bir tablodur.

Dolayısıyla konuya hangi açıdan yaklaşırsa yaklaşılsın her yıl daha da artan bariz bir başarının ve açık bir iyileşmenin olduğu görülmektedir.

Yine bu tablodan şu sonuç da çıkmaktadır: Boş kontenjan sayılarında Devlet, Vakıf, KKTC'deki üniversiteler olmak üzere tüm üniversite türlerinde iyileşme görülmele birlikte Devlet üniversitelerindeki iyileşme oransal olarak çok daha anlamlı ve dikkat çekicidir. 2019 yılında boş kalan kontenjanlarda devlet üniversitelerinin payı **%55,9** iken bu sene bu oran azalarak **%48,8** olarak gerçekleşmiştir. Vakıf, KKTC ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin 2019 yılında boş

kalan kontenjanlardaki payı **%44,1** iken bu sene bu oran **%51,2** olmuştur. Dolayısıyla Devlet üniversitelerinde artık daha başarılı bir kontenjan planlaması yapılmaktadır.

7. Üniversite Türüne Göre Önlisans, Lisans Kontenjan-Yerleşen-Boş Kontenjan

	2020 Lisans				2019 Lisans			
	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk
Devlet Üniversiteleri	358.836	347.087	11.749	96,73	354.985	334.119	20.866	94,12
Vakıf Üniversiteleri	87.908	77.330	10.578	87,97	81.526	68.962	12.564	84,58
KKTC Üniversiteleri	10.295	6.445	3.850	62,60	10.112	5.992	4.120	59,25
Diğer Ülkelerdeki Üniversiteler	1.010	518	492	51,29	1.131	514	617	45,44
Toplam	458.049	431.380	26.669	94,18	447.754	409.587	38.167	91,47
	2020 Önlisans				2019 Önlisans			
	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk
Devlet Üniversiteleri	299.630	283.521	16.109	94,62	298.220	279.224	18.996	93,63
Vakıf Üniversiteleri	76.909	63.993	12.916	83,20	74.735	62.523	12.212	83,66
KKTC Üniversiteleri	3.553	2.191	1.362	61,67	3.905	2.047	1.858	52,52
Diğer Ülkelerdeki Üniversiteler	80	80	0	100,00	80	80	0	100,00
Toplam	380.172	349.785	30.387	%92,00	376.940	343.874	33.066	91,23

Yukarıdaki tablo analiz edildiğinde ilk yerleştirmelerde; 2019 yılı lisans programlarının toplam doluluk oranı **%91,47** iken 2020 yılında bu oran **%94,18'e** çıkmıştır. Aynı durum önlisans programları için de geçerlidir, bu yıl önlisans programlarının da doluluk oranı artmış ve **%92,00** olarak gerçekleşmiştir.

Diğer bir ifade ile bir önceki tabloda görülen Devlet, Vakıf, KKTC üniversitelerindeki doluluk oranlarının ve aynı zamanda yerleşen sayılarındaki artışların alt kırılımları da aynı başarıyı göstermektedir. Yani Devlet, Vakıf, KKTC'deki üniversitelerin hem lisans hem de önlisans programlarındaki yerleşen sayılarında ciddi bir artış söz konusudur.

Taban başarı sıralaması şartı aranan bazı programlarla ilgili değerlendirme yapıldığında;

- **Tıp** programında 2019 yılında toplam **15.398** kontenjanın **15.309'u** dolmuştu. Dolmayan kontenjanların KKTC üniversitelerinde olduğu görülmüştü. 2020 yılında ise **16.818** kontenjanın **16.771'i** dolmuştur. Dolmayan kontenjanlar Vakıf ve KKTC üniversitelerindedir.
- **Hukuk** programında 2019 yılında toplam **16.340** kontenjanın **15.721'i** dolmuş, **619'u** boş kalmıştı. Bu boş kontenjanlar Vakıf ve KKTC üniversitelerinde idi. 2020 yılında ise **16.580** olan kontenjanın **15.071'i** dolmuştur. Dolmayan **1509** kontenjanın **1051'i** Vakıf, **380'i** KKTC, **78'i** ise Devlet üniversitelerindedir. Bu sonuç bu sene Hukuk programlarında başarı sıralaması şartının **190 binden 125 bine** çekilmesinden kaynaklanmaktadır. Sistemin, kendi içine yedirilen başarı sıralaması şartı ile kontenjanları artık kendisinin ayarlamaya başladığının göstergesidir. Bilindiği üzere Yargı Reformu çerçevesinde başta Adalet Bakanlığımız olmak üzere Barolar Birliği, Hukuk Fakülteleri ve konunun ilgili bütün taraflarınca başarı sıralaması şartının daha yukarı çekilmesi yönünde görüş ifade edilmiş ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından da Yükseköğretim Kurulundan bu yönde bir düzenleme yapması talep edilmişti. Kamuoyunun da desteklediği başarı sıralaması şartındaki iyileştirme, kalite açısından girdi esaslı olumlu sonuçlar üretecektir.
- **Mimarlık** programında 2019 yılında toplam **8.783** kontenjanın **6.561'i** dolmuştu. Dolmayan **2.222** kontenjan sırası ile Vakıf, KKTC ve Devlet üniversitelerinde idi. 2020 yılında **8.132** kontenjanın **6.412'si** dolmuştur. Dolmayan kontenjanlar **2.222'den 1.720'ye** gerilemiştir. Bunlarda **827'si** Vakıf, **537'si** Devlet, **307'si** KKTC üniversitelerindedir.
- **Öğretmenlik** programlarında ise 2019 yılında toplam **42.838** kontenjan bulunmakta idi. Bu kontenjanların **2.177'si** boş kalmıştı. 2020 yılında ise **43.501** kontenjanın **42.592'si** dolmuş ve **909'ü** boş kalmıştır.
- 2019 yılında başarı sıralaması şartı dolayısıyla **mühendislik** programlarında **16.930** boş kontenjan kalmış ve böylece mühendislik eğitimi için yeterli temel bilgiye sahip olmayan öğrencilerin bu programlara girmesi mümkün olmamıştır. Bu başarı sıralaması şartının kendi başına bir eleme unsuru olarak kalite temelinde sonuç ürettiği ortadır. 2020 yılında mühendislik programlarında belirlenen kontenjanın **11.904'ü** boş kalmıştır. Görüldüğü gibi geçen seneki durum üzerine mühendislik programları ile ilgili yapılan analiz ve planlama sonucu bu sene boş kontenjanlarda ciddi oranda düşüş gerçekleşmiştir. Bu iyileşmenin önümüzdeki yıl daha güçlü bir şekilde gerçekleşmesi için çalışma ve düzenlemeler devam edecektir. Bu iyileşmenin bir plan çerçevesinde ve tedrici olarak gerçekleşmesinde yarar görülmektedir.

Mühendislik programlarında 40 soru üzerinden bazı testlerde %10 ham başarı gösteremeyen öğrencilerin mühendislik fakültesine yerleşmesi ihtimali düşünüldüğünde başarı sıralama

şartı/barajının ne denli önemli ve anlamlı bir işlevi olduğu da ortaya çıkmaktadır. Başarı sıralaması şartı önemlidir. Fakat bu sadece bir girdi düzenlemesi olup bunun başkaca düzenlemeler ile de desteklenmesi icap etmektedir. Bu sene yeni nesil mühendislik programlarına da sistemde yer verilmeye başlanması, laboratuvarların değerlendirilmesi, mühendislik eğitimi için asgari şartların güncellenmesi gibi bir dizi düzenlemenin devamının gelmesi, ayrıca bu programlara ilişkin öğrenci görüşleri ve memnuniyet düzeyi de YÖK'ün öncelikli konuları arasındadır. Mühendislik programlarındaki bu durumu, yapılacak girişim ve düzenlemeler ile klasik mühendisliklerin dönüşümü/evrimi ve yeni nesil mühendislikler için bir fırsat olarak değerlendirmek de mümkündür. Bununla birlikte yetkin/yüksek mühendislik için meslek icra sınavının yapılmasının bu programların eğitim ve öğretim düzeyine ve kalitesine büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

- Bu sene ilk defa uygulamaya konulan Dış Hekimliği ile Eczacılık programlarında ise durum şu şekildedir:

- Bu sene başarı sıralaması şartı uygulanmaya başlayan Dış Hekimliği programında **7.913** toplam kontenjanın **267'si** boş kalmıştır. Dolmayan **267** kontenjanın **171'i** Vakıf, **95'i** KKTC üniversitelerindedir.

-Yine bu sene ilk kez başarı sıralaması şartı uygulanmaya başlayan Eczacılıkta ise **3.972** toplam kontenjanın **3.925'i** dolmuştur. Boş kalan kontenjan sayısı **47'dir** ve KKTC üniversitelerindedir.

Yükseköğretimde kaliteyi önceleyen Yeni YÖK'ün katılımcı bir süreç sonucunda sisteme kazandırdığı değerlerden birisi olan başarı sıralaması şartı, amacına uygun işlemektedir. Toplumun bütün kesimlerince kabul gören YÖK'ün bu uygulamasının başarılı bir şekilde işlediğinin göstergesi; bu uygulamanın daha da genişletilmesinin Bakanlıklar, üniversiteler, meslek örgütleri ve diğer paydaşlar tarafından istenmesinden ve bu hususun Kalkınma Planına girmiş olmasından da anlaşılmaktadır.

8. Açıköğretim Programları

	Toplam Kontenjan	Boş Kalan Kontenjan	Doluluk Oranı
2018	198.102	51.844	%73,83
2019	176.464	25.749	%85,41
2020	153.933	13.212	%91,42

Yukarıdaki örgün öğretimdeki doluluk oranlarına ilişkin olumlu ve parlak tablo açıköğretim için de geçerlidir. **2018** yılında açıköğretim programlarında doluluk oranı **%73,83**, **2019** yılında **%85,41**, bu yıl ise **%91,42** olarak gerçekleşmiştir.

Bu yükselişte açıköğretim programlarına ilişkin uygulanan rasyonel planlamanın yanısıra bu programlara ilişkin YÖK'ün kalite odaklı kararlarının da etkisi büyüktür. Açıköğretim programlarına giriş koşullarının aynı isimli örgün programlardakine benzer hale getirilmesi ve kontenjan sınırlaması şartının konulması, açıköğretim programlarının ölçme değerlendirme sistemine yönelik YÖK tarafından alınan birtakım iyileştirici kararlar, yükseköğretim sistemimizde özellikle kalite odaklı uyguladığımız politikalar ile uyumlu bir tablo oluşturmuştur. Önümüzdeki yıllar da bu olumlu yükselişin devam etmesi beklenmektedir. Bu anlamlı iyileşme, dört sene önce belirlenen plana uygun olarak sürmektedir.

9.Temel Bilimler Programlarına Yerleşme Sayıları

Yeni YÖK, Temel Bilimlerin nitelikli öğrencilerin meylettiği programlar olması için son yıllarda bir dizi tedbir uygulamış ve bunların sonuçları alınmaya başlanmıştır. İktisadi kalkınmada etkisi yüksek olan Temel Bilimler programlarına ilişkin YÖK'ün düzenlemeleri ve projeleri bu programların tercih edilme oranlarını arttırmıştır.

Biyoloji programına 2019 yılında; **1.954** kontenjana **1.935** öğrenci yerleşmiş iken 2020 yılında **2.079** kontenjana **2.078** öğrenci yerleşmiştir (doluluk % **99.3'ten % 99.95'e yükselmiştir!**).

Fizik programına 2019 yılında 1.278 kontenjana **1.224** öğrenci yerleşmiş iken 2020 yılında **1.405** kontenjana **1.404** öğrenci yerleşmiştir (doluluk % **95.77'den % 99.93'e yükselmiştir!**).

Kimya programına 2019 yılında 2175 kontenjana **2.168** öğrenci yerleşmiş iken 2020 yılında **2.254** kontenjana **2254** öğrenci yerleşmiştir (doluluk % **99,68'den % 100'e yükselmiştir!**).

Matematik programına 2019 yılında 5017 kontenjana **5.002** öğrenci yerleşmiş iken 2020 yılında **5298** kontenjana **5298** öğrenci yerleşmiştir (doluluk % **99,70'den % 100'e yükselmiştir!**).

Diğer bir ifade ile **2019** yılında Temel Bilimler programlarına toplam **10.329** öğrenci yerleşirken, **2020** yılında toplam **11.034** öğrenci bu programlara yerleşmiştir. Programların dördünde de doluluk çok yüksek olmakla birlikte özellikle Kimya ve Matematik programlarındaki doluluk oranı, en fazla talep gören Tıp programı ile yarışır duruma gelmiştir

Ülkemizin bilgi temelli gelişiminin zeminini oluşturan temel bilim programlarına öğrencilerimizin ilgi göstermesi ülkemizin iktisadi kalkınmasına önemli katkılar sunacaktır. Bu programlara ilişkin YÖK'ün

başarı bursu uygulaması, bilim dünyası için bir ilk olan YÖK-TEBİP (Temel Bilimlerde Üstün Başarı Sınıfı) gibi projeler bu programların tercih edilme oranlarını arttırmıştır. Bu Yeni YÖK'ün üstün değer atfettiği bu programlara yönelik gösterdiği hassas yaklaşımının bir sonucudur. Bu hassasiyet devam edecektir.

Felsefe: Bilindiği üzere YÖK Destek bursları kapsamında burs verilen programlar arasına bu yıl, genelde tüm bilimler, özelde ise sosyal bilimler için önemli olan, eleştirel ve mantiki düşünce ile tahlil kabiliyetinin gelişmesine etki eden “**Felsefe**” programı da dahil edilmiş ve bu yaklaşım kamuoyu tarafından takdir görmüştür.

Felsefe programında **2019** yılında toplam yerleşen sayısı **2.248**, boş kontenjan **501** idi. **Bu yıl ise** toplam yerleşen sayısı **2.594**, boş kalan kontenjan **28'dir**. **2019** yılı doluluk oranı **%81,69** iken bu yıl **%98,93** olarak gerçekleşmiştir. Geçen yıla göre düşen kontenjanlara rağmen yerleşen aday sayılarının artması ve boş kontenjanların ciddi oranda azalması YÖK'ün başlattığı girişimin Felsefe alanında bir farkındalığın oluştuğunu da göstermektedir. **Sadece bilgiye sahip insanlar değil dünya ve hayatı yorumlayabilme kabiliyetine sahip insan gücünün yetiştirilmesi bakımından bu sonuç sevindiricidir.** Yükseköğretim Kurulunun bu alanda alacağı tedbir ve vereceği destekler ilerleyen yıllarda da devam edecektir.

- YÖK Destek bursları kapsamında desteklenen çok sayıda programdan biri de Su Ürünleri Mühendisliği'dir. **2019** yılında toplam **kontenjanı 347** olan Su Ürünleri Mühendisliği programına yerleşen aday sayısı **201**, boş kontenjan sayısı ise **146** idi.. **2020** yılı için ise toplam **kontenjan 363**, yerleşen aday sayısı **358**, boş kontenjan sayısı ise **5**'tir. Artan kontenjana rağmen yerleşen aday sayılarında da artış yaşanmış, doluluk oranı yüzde yüze yaklaşmıştır. Yükseköğretim Kurulu ülkemizin öncelikli ve stratejik alanları olarak gördüğü ziraat ve su ürünlerine destek vermeye ve farkındalık oluşturmaya devam edecektir.

10. Sonuç

Küresel salgın döneminde yükseköğretim sistemleri çok güçlü ülkeler de dahil hemen her sistem çalkantı yaşarken ülkemizde sorunsuz olarak gerçekleştirilen 2020 YKS'nin verilerinin, istikrar içinde bir süreç ile gelişme ve iyileşmeyi göstermesi, YÖK'ün isabetli kararlarına, yükseköğretim sistemimizin sağlamlığına ve üniversitelerimize duyulan güvenin önemli bir göstergesidir. Bu sene olağanüstü şartlarda sınava giren öğrencilerimiz üzerindeki gerginliği azaltmaya yönelik olarak sınav süresini uzatmamızın sonuçlarının olumlu olduğunu düşünmekteyiz. Ayrıca AYT ile puan havuzlarını genişletmiştir. Bu her iki düzenleme sistemsel bir değişiklik olmayıp (kamuoyuna beyan edildiği üzere) elbet sadece bu sene sınava giren öğrenciler için geçerlidir.

Bu vesile ile Şu hususu da ifade etmek isteriz: Ülkemizde kimi zaman basına aksettiği Şekilde **Üniversiteye giriş sistemi sıklıkla deđiŐmemektedir**. “On yıl sonunda -tekrar edilegelen ve doğru imiŐcesine sunulan yanlıŐın aksine- **bir defa** deđiŐmiŐtir. Üç yıl önceki bu değişiklik de tekamül yolunda olmuştur. Diğer bir ifade ile 13 yıllık bir zaman zarfında bir defa sistem deđiŐikliđi olmuştur. Sınav sisteminin sık sık deđiŐtiđi Őeklindeki gerçek dışı ifadelerin kimi sahiplerinin eğitim öğretim adına konuŐması ve bir kısmının da, akademik unvanlarının bulunması ayrıca düŐündürücüdür. Bu sene üçüncü defa uygulanan YKS sistemi YÖK’ün kamuoyu önünde öğrencilerimize ve ilgili tüm paydaŐlara yönelik verdiği taahhütlerine uygun olarak (pandemi döneminin en sıcak anlarında öğrenci lehine bir baraj puanında iyileştirme ve bir sınavda süreyi uzatma gibi sistemsel olmayan detaydaki iki farklı uygulama hariç) herhangi bir değişiklik olmaksızın gerçekteŐmiŐtir. “**Sosyal adalet ve fırsat eŐitliđini sağlayan**”, **başarıyı önceleyen, sözel ve sayısal okuryazarlığı sorgulayan, ezberciliği değil muhakeme ve analiz kabiliyetini öne çıkaran Yükseköğretim Kurumları Sınavı’nın kurgusundaki sağlamlık popülizmden uzak rasyonel planlama ile olumlu sonuç üretmeye devam etmektedir**.

Doluluk oranları (a) Devlet üniversiteleri, (b) Vakıf üniversiteleri, (c) KKTC’deki üniversitelerde, ayrıca (ç) lisans, (d) önlisans, (e) örgün ve (f) açıköğretim programlarında, yani bütün baŐlıklarda ve kategorilerde önemli kabul edilecek bir düzeyde artmıştır. Sonuçlar kamuoyu önünde beyan ettiğimiz hedeflere tam olarak uygunluk göstermektedir..

YÖK’ün baŐarisının veya performansının sadece bir sınav ile ölçülemeyeceği ve sınav sonuçlarının bu konunun en önemli kriteri olamayacağı açık olmakla birlikte bunun zaman zaman böyle sunulması dolayısıyla, **YÖK olarak yaptığımız planlamaların başarılı sonuçlar ürettiğini büyük bir memnuniyetle ifade etmek isteriz**. Bu başarılı sonucun arkasında veriye dayalı bilimsel zeminde **sürdürülen büyük bir gayret ve uzun soluklu çalışma kadar tecrübe birikiminin, liyakat ve ehliyet anlayıŐının da payı vardır**. Yükseköğretimde tecrübenin hiçbir alternatifinin olamayacağı ve karar mekanizmalarında muhakkak yararlanılması icap ettiği bu vesile ile bir defa daha görülmüŐtür. Bu dönemde üniversitelerin boş kalacağı, başta vakıf üniversitelerinde olmak üzere çok büyük sayıda boş kontenjan oluŐacađı yönündeki tahminlerin YÖK’ün tecrübe ve veriye dayalı planlamaları karŐısında gerçekteŐmediđi ortadır. **Yeni YÖK olarak, yükseköğretim sistemini bilimsel bir zeminde tecrübeye dayalı olarak “tedrici” bir Şekilde yeniden yapılandırmaktayız**. Sistemin pek çok alanındaki iyileştirmeler beŐ yıl önce dediğimiz gibi, sistemin bütününde artık hissedilir bir deđiŐimi de beraberinde getirmektedir. YÖK artık, baŐlatmıŐ olduğu yetki devirleri süreci ile günlük rutin iŐlerden ziyade üst düzey planlama ve projelere, yükseköğretim politikalarına yönelmekte, enerjisini bu istikamette

harcamaktadır. Bu olumlu tablodan cesaret alarak Yükseköğretim Kurulu olarak önümüzdeki günlerde (1) kalite ve (2) liyakat odaklı önemli yeni adımlar atmayı planlamaktayız.

Bu vesile ile sıra dışı ve zor şartlar altında bu sınavı gerçekleştiren başta ÖSYM'ye ve sınava katkı sağlayan tüm görevlilere teşekkür etmeyi kadirşinaslık icabı görmekteyiz.

Saygılarımızla...